

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. De simplicitate jungenda prudentiæ. In spirituali pugna fortior est
ovis lupo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

FERIA QVINTA.
DE SIMPLICITATE IVNGENDA
PRUDENTIAE.

*Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum: estote ergo
prudentes sicut serpentes, & simplices sicut
columbae.* Matth. 10.

VERITAS PRACTICA.

In spirituali pugna fortior est ovis lupo.

SENSUS ET RATIO EST, Quod in spirituali pugna quam habemus ineundam cum virtutib[us] & vitiis, tunc fortiores erimus & superiores, si Christo Duce pugnamus. Sed si oves fuerimus, si oviū mansuetudinem imitetur postea quam ferocitatem luporum: tunc Christo Duce pugnabimus, nec aliter. Ergo & tunc apparet quod in spirituali pugna fortior est oviū lupo, & columba milvo. Quamobrem hac induenda est armatura mansuetudinis & simplicitatis, pugnando contra lupos, contra mundanus & contra quoslibet vitiis.

I. PUNCTUM.

CUM negotium salutis eternae sit divinū potius quam humanum opus, non est mirum si documenta instaurantis Evangelicis Operariis sint divina potius & supernaturalia quam humana & naturalia. Quid minus naturale & humanum quam oves in mundū mittere ut adducant & converterent ad se lupos? Sed optimè S. Chrysostomus, *Vi intelligenti Apostoli nouum hoc esse bellum genit[us] & insolitū praeliandimorem*, cùm illos nudos mitteret, una indutus tunica, sive calcei, a l[ib]q[ue] virga, & ab l[ib]q[ue] zona & pera, & ab excipiētibus ali juberet: non fecit hic dicendi finē, sed intercessibilem virtutem suam proferens, etiam sic euntes, inquit, mansuetudinem tamen oviū ostendite, quamvis ad lupos éturi, nec simpliciter ad lupos, sed etiam in medio luporum: neq[ue] vero oviū tantum mansuetudinem habere juberet, sed etiā columbae simplicitatem: sciam virutem meā maximè ostendare, cùm ab oviibus lupi superabuntur: & quamvis illi sint in medio luporum, & innumeri mortibus lacerentur, non modo non consumpti fuerint, verum etiam illos in sui naturam transmutaverint. Majus cere[m] atq[ue] admirabilissimum est

*Hom. 34.
in Matth.*

mentem Adversariorum commutare, & animum in diversum transferre, quām illos occidere: præstatum cum duodecim tantū essent, & lupi plenus esset orbis universus. Erubescam si igitur, qui longè diversa facientes, tanquam lupi in adversarios ruimus. **NAM QVAM DIV OVES EVERIMVS, VINCIMVS:** etiam mille circumstent lupi, superramus & viciores sumus: quod si lupi fuerimus, vincimur. Tunc enim à nobis Pastore auxilium recessit qui non lupos sed oves pacat.

Hac ad verbum S. Joannes Chrysostomus, unde veritas modo expendenda & ejus declaratio est deducta: In spirituali videlicet pugna quam habemus cum virtutib[us] & vitiis hominibus fortior est ovis lupo. Fortior est, qui pugnando se mansuetū exhibet, quam qui ferocem & arrogantem: fortior est quam ipsi feroci & superbi quos habet expugnando & convertendo.

Ratio est manifesta, quia ille fortior est pugnando, qui Christo Duce & adjutorie pugnat: quid clarius? Nam si Deus pro nobis, quis contra nos? Inquit Apostolus. Et Propheta egregie: Dominus Rom. 8. Deus auxiliator meus, ideo non sum confusus: ideo 15.50. posui faciem meam ut petram durissimam, & scio quoniam non confundar. Luxta est qui iustificari me quia contradicet mihi? Stetimus simul, qui est adversarius meus: accedat ad me. Ecce Dominus Deus auxiliator meus quis est qui condemnet me? Sic Ecl[esiast] 4. Reg. 6. Ihesus in clamanti servo ad multitudinem hostium: Hoc heu heu heu Domine mi quid faciemus? Nolis simere, inquit, plures enim nobiscum sunt quam cum illi. Sic dum adiit Christus nobis pugnantibus illi unus pugnam conficit.

Veni & vide: Et vidi, ait S. Joannes in Apocalypsi: Et ecce equus albus, & qui sedebat super illi, Apot. 6. habebat arcum, & data est ei corona, & exiit vincens ut vinceret. Quod & rursum illi apparuit. Et quinam esset ille pugnator & victor magnificus declaratum est, cùm vidi eolum aperatum: Et ecce, inquit, equus albus, & qui sedebat ib. 19. super eum vocabatur fidelis & verax, & cum justitia iudicat & pugnat, Nempe Christus Dominus

nus

Hom. 2. in Canticorum: Equitatu Pharaonis assimilari re. Equus, inquit, & equitatus Dei & Christi, sum Apofoli. & anima sancta. Sessor est verbum Dei, cuius illa frumentum suscipiant, ut quocunq; voluerit flecat eas, ita ut ad omnia bona non a se sed a voluntate Sessoris ducantur & reducantur, atque a malo refranentur. O quam felix tu in pugna, & quam certa Victoria! Dubitasne Christum posse si velit, vincere? Dubitasne velit si tecum contra suos pugnet hostes? Confidite, ego vici mundum.

II. PUNCTUM.

SED si tanquam ovis pugnando mansuetus fu-
ris, sum Christo Duce & adjutore pugnabis.

Hom. 24. in Matth. Ille est enim Pastor & Dux ovium non lupo-
rum, ut jam audivisti ex S. Joanne Chrysostomo
qui & alias addens rationes sic Christum suis lo-
quentem inducit: Nolite turbari, si enim vos incer-
tupos mitto, tanquam oves & columbas esse jubeo.
Nam et si possim contrarium quoq; præstare, & non
permittere, ut grave aliquid patiamini, nec lupi
tanquam oves subiecti sitis, sed efficeret Leonibus
terribiliores evadatis, tamen sic expedit fieri:
hoc & vos quoque illustriores faciet, & meam de-
clarabit virtutem.

Sic mulier Debora dum de hostibus populi
Dei victoriam reportasset. Nova, inquit, b. illa ele-
git Dominus, & portas hostium ipse subvertit. Q.
d. novum hoc est bellandi genus & maximè pro-
prium Dco, ut per infirmos & exiguos qualis est
mulier, debellat suos hostes. Sic enim magis ap-
petet, ipsum esse debellatoiem & victorem, atq;
uni ipsi dandam victorie gloriam. Sic Juditha ut
divinum sibi efficacius conciliaret adjutorium
contra Holofernem: Erit, inquit, hoc memoriale
nomini tui, cum manus formina decererit eum:
non enim in multitudine est viri tua Domine,
neq; in equorum viribus voluntas tua est, nec su-
perbi ab initio placuerunt tibi: sed humilium &
mansuetorum semper tibi placuit deprecatio. Sic

Plat. 146. Platines Regius postquam dixit: suscipiens man-
suetos Dominus, humilians autem peccatores usq;
ad terram: Mox subjungit. Premitur Domino in
confessione, Psallite Deo nostro in cythara; Q. d.
ob hoc vel maximè Deus noster laudandus est,
quod oves eligat ut superet lupos, quod man-
suetos suscipiat ut humiliet superbos & pecca-
tores.

Denique sicut universum dicitur idcirco Do-
minus elegisse pescatores & ignaros qui Evan-
Hayne fuit pars terriae.

gelium prædicarent, ut virtus inde divina magis
innotesceret; sic & eosdem vult mansuetos &
simplices non ferocies & potentes potentia secula-
ri, ut sic ipse magis appareat in illis pugnare &
vincere qui mundum non ferro sed ligno vicit.

In cap. 6. Luc.

ADVERTE, inquit S. Ambrosius ecclæste consi-
lium. non Sapientes aliquis, non divites, non nobi-
les, sed pescatores & publicanos quos dirigeret, ele-
git, ne traduxisset prudentia, ne red. misse divitis,
ne potentia nobilitatis, autoritate traxisset ali-
quos ad suam gratiam videretur, ut veritatis ra-
tio, non disputationis gratia prævaleret.

Nonne hoc ecclæste probas consilium? Nonne
huic velles inservire? Nonne Domino potius
quam ribi velles referri si quid à te in proximum
fructuosè fieret? An vero simplex maiis haberi
quam ingeniosus & doctus? Attende quid dicit pō-
deas: & quid dixerit Sapiens in Proverbii: **Sus-**
perbus & arrogans vocatur indocetus.

III. PUNCTUM.

SIC igitur in spirituali pugna fortior est ovis lu-
pi. Sic evangelici operarij agentes cum mun-
danis facilis eos superabunt & convertent, si
mansueti & humiles fuerint, quam si scientiæ vel
authoritati tumentes nescio quid fastuolum
præ se ferant. Nam præterquam quod ipsiis mun-
danis hoc odiosum est, longè id etiam alienum
à Christo qui mites beatos præ cat. **Quia possi-**
debunt terram, Id est, ut muli interpretantur, ip-
foshomines, quibuscum agent, lucrabuntur, quod
& Prophetæ dixerat, Mansueti hereditabunt ter-
ram & deliciabuntur in multitudine pacis. Et Sa-
piens: Fili in mansuetudine opera tua perfice & **Pr. 3.**
super hominum gloriam diligenter. Unde apie S. Jo-
annes Chrysostomus. Neq; contumelia affecti se-
roces simus, etiam si contemptiores & pauperiores
nobis sint, qui nobiscum contendunt; sed mansuetu-
dine furorem comprimamus; nihil enim illa po-
tentius, nihil illa fortius.

Quod & alibi confirmans Apostolorum ex-
emplo: Si rebus ipsis, inquit, id ita fieri, videre de **Hom 34.**
sideras, lege actuum Apostolorum librum; per spicies in **Matth.**
profecit, cum sape Iudaorum populus in Apostolos
insurrexerit, ac dentes exacerbit, illos columba
simpliciter imitando & cum decenti modestia
respondendo, iram ipsorum superasse, furorero ex-
tinuisse, imperium retardasse. Nam cum illi diceret,
nonne præcipiendo præcepimus vobis, ne doceretis
in nomine isto? Quamvis innumera possent edere
miracula, nihil tamen asperum neq; dixerunt, ne
Ef que

que fecerunt, sed summa cum mansuetudine re-
spondentes dicebant, si iustum est vos audire magis
quam Deum, judicato. Perseperisti simplicitatem
columbae, vide nunc serpentinam prudentiam: non e-
nim possumus inquietare, nos que vidimus & audi-
vimus, non loqui.

Sic jungenda seraper similitudinem prudentia,
unde est illud S. Hieronymi sententia dictum: Habeto
simplicitatem columbae, ne cuiquam machineria
adoleat, & serpentine astutiam ne aliorum supplante-
rum insidiam. Non multum difficit in virtute, vel decipe-

re posse, vel decipi Christianum. Velle sine desipit &
illudit? Nonne hoc quantum potes, caves? Et ve-
tio etiam vide ne decipias. Si sola fuerit pruden-
tia sine simplicitate rationabili, primò te deci-
pier; deinde tu alios, nam eris alioquin callidus,
eris versatus, eris hypocrita. Nunquid hoc est
decipere?

Vide in 1. parte, die 30. Decembris, ubi haec Sa-
pientis declaratur sententia. Abominatione Domini
est omnis illator. & cum simplicibus sermonibus
ejus.

FERIA SEXTA. DE MAGNANIMITATE MAXIME NECESSA- RIA OPERARIIS EVANGELICIS.

*Dico vobis amicis meis, ne terreamini ab his qui
occidunt corpus. Luc. 12.*

VERITAS PRACTICA.

In paucis Christi verbis ad amicos suos, plus
est ne terreatur, quam in cunctis
inimicis, ut ipsi terreatur.

Vel sic.

Plus est quod Christus monet ne terreamur,
quam quod movent inimici ut
nos terreat.

RATIO EST. Quia quod spiritualè est, quod aeterno
& divinum, plus est seu pluris est: ducen-
dum, quam quod temporale est, quod caducum
& transitorium.

Sed quod Christus monet ne terreamur, spiritualè
est, aeternum est & divinum: quod vero movent
inimici ut nos terreat, totum est temporale, &
transitorium.

Ergo plus est quod Christus monet ne terreamur,
quam quod movent inimici ut nos terreat. At
proinde erigendas ad Christum animas contra
vanos mundi terrors.

I P U N C T U M.

Manib. 10. **Q**UAM verè Christus suos in mundum
mitteret sicut oves in medio luporum
declaravit apertius: cum praedixit illis
quanta essent perpessuri: Tradenti enim
vobis, inquit, in concilio, & in synagoga suis flagella-

bunt vobis: & ad presides & ad reges diuermisi pro-
pter me in testimonium illud & gentibus. Tradet au-
tem frater fratrem in mortem, & pater filium, &
insurgentis filii in parentes, & morte eos afficiens: &
spiritu odio omnibus propter nomen meum. Sed ne
propterea terreatur, haec addidit. Dico autem vo-
bu amicis meis: ne terreamini ab hi qui occidunt
corpus, & post hoc non habent amplius quid faciant:
Offendam autem vobis quem timeatu: timete eum
qui possum occidere; habet potestatem mittere in
gehennam. ita dico vobis, hunc timete. In quibus
paucis verbis tam amicè, tam suaviter dicit, lon-
gè plus eratne terretur Apostoli, quam quid-
quid moveat poterant inimici contra ipsos. Quæ
certè veritas frumentum consideretur, multum va-
lere potest apud quovis operarios evangelicos,
ut sint magnanimi & constantes in adversis quæ
nunquam illis non desunt, sic disponente Do-
mino ut non aliter Evangelium praedicetur.

Sic autem evidenter suadetur veritas: quia quod
spirituale est, quod aeternum & divinum seu ad
Dei cultum & honorem spectans, longè plus est
& semper pluris ducendum ut inde moveamus
& excitemus cum gratia, quam quod est tempora-
le, quod caducum & transitorium. Licet enim
visibilia & sensibilia nos magis naturaliter mo-
veant quam spiritualia & quæ a sensibus sunt re-
mota: si divina tamen fides accederat, & quæ sit
inter bona vel mala de quibus agitur compara-
tio, si non ex humano sensu, sed ex divino intel-
lectu velinus inquirere, tantum aeterna tempora-
libus, & spiritualia sensibilibus præponde-
buntur.